

---

§ 23

Pääkirjaston väistötilaratkaisut

RUSDno-2022-152

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Jari Hjelm

mikko.hulkkonen@rusko.fi, jari.hjelm@rusko.fi

Hyvinvointijohtaja, Kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö

Edeltävä käsittely:

Hyvla 8.2.2022 § 9:

Hyvinvointilautakunta päätti merkitä kirjastopalveluja koskevan tilannekatsauksen tietoonsa saatetuksi ja piti jatkovalmistelussa tärkeänä sitä, että kirjastopalvelut turvataan poikkeustilanteessakin koko kunnan alueella jollain väistötilaratkaisulla. Lisäksi lautakunta päätti ehdottaa yhteistä kokousta asiasta hyvinvointilautakunnan, teknisen lautakunnan ja opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan kesken siinä vaiheessa, kun asiassa on edellytyksiä päätöksentekoon

Ruskon pääkirjastossa on tehty vuoden 2021 aikana sisäilmaan liittyviä selvityksiä ja tutkimuksia.

Tutkimustulosten johtopäätöksenä pääkirjasto päätettiin sulkea toistaiseksi.

Hyvinvointilautakunta käsitteli keskustaajaman kirjastopalveluiden tilannetta 8.2.2022 ja ehdotti yhteistä kokousta asiasta hyvinvointilautakunnan, teknisen lautakunnan ja opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan kesken siinä vaiheessa, kun asiassa on edellytyksiä päätöksentekoon. Ko. yhteiskokous pidetään 16.3.2022.

Nykyisen pääkirjaston kiinteistön tilannetta ja jatkotoimia arvioidaan taloyhtiön toimesta, mutta päätöstä asiasta ei ole tiedossa. Teknisen toimen mukaan on kuitenkin ennakoitavaa, että nopeaa ratkaisua tilan käyttöönotolle ei ole odotetavissa. Myös mahdollisten väistötilaratkaisujen käyttöönotot edellyttävät valmisteluineen, hankintoineen, sopimusjärjestelyineen, mahdollisine muutos- ja asennustoineen, aineiston ja irtaimiston siirtelyineen vähintään kuukausien siirtymäajan. Tästä syystä on tarpeen päättää tulevien väistötilaratkaisujen jatkovalmistelusta mahdollisimman pian.

Kunnalle asetettu kirjastopalveluiden lakisääteinen järjestämistehtävä toteutuu tarjoamalla kirjastopalvelu Vahdon lähikirjaston kautta. Lisäksi kirjastoauto pysähtyy toukokuun 2022 loppuun asti pääkirjaston edustalla keskustaajamassa. Pysäkkiaika on klo 10-14.

Vaikka verkkopalveluiden rooli ja kirjastojen näkyvyys onkin kasvanut hakeutuvan toiminnan kautta, kirjaston sijainnilla ja tiloilla on yhä keskeinen merkitys palveluiden järjestämisessä. Keskeisimpiä käyttöön vaikuttavia tekijöitä on kirjaston sijainti.

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston on tarjottava tiloja harrastamiseen ja kansalaistoimintaan. Yleisten kirjastojen laatusuosituksissa kirjastotilaa käsitellään laajasti. Määrällisesti tuhatta asukasta kohden olisi varattava 100 m². Kirjastorakennusten tulisi olla taajamien keskustoissa, eri-ikäisten käyttäjien helposti saavutettavissa sekä toimia yhteisöllisiä keskuksina. Kirjaston asiakkailta olisi oltava käytettävissään kirjastotoimintaan sopivat, riittävät, viihtyisät ja ajanmukaiset tilat. Kirjastotilojen kalustuksen on oltava muunneltavissa ja sen on mahdollistettava kirjastotilan monipuolinen käyttö ja toiminta. Laatusuosituksen mukaan houkuttelevat ja keskeisellä paikalla sijaitsevat kirjastot ovat tärkeitä ja arvostettuja toimijoita yhteisössään.

Pääkirjaston väistötilasta päätettäessä on tarpeen huomioida seuraavat toiminnan paikalliset erityispiirteet: Kirjaston yhteistyö ja tapahtumatuotanto kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa on tiivistä; Lasten- ja nuortenaineiston osuus aineiston kierrossa on yli puolet; Aineistoa kulkee varauksina paljon: käsittely edellyttää säilytys- ja laskutilaa; Kirjastotilojen saavutettavuus ja esteettömyys; Kirjaston omatoimipalvelu; Keskustaajaman alueella asuu kunnan asukkaista valtaosa.

Selvittelyn pohjalta eri väistötilavaihtoehtoiksi on neljä tällä hetkellä tiedossa olevaa ehdotusta: Vanha nuorisotalo, vanha apteekin tila, erillinen moduuli- tai konttipohjainen väistötila sekä Ruskotalon juhlasali. Vaihtoehtoista kahteen liittyy terveysturvallisuuden kannalta tarkasti arvioitavia riskejä, useampaan vaihtoehtoon mahdollinen taloudellinen riski. Muita vaikutuksia on pyritty alustavasti arvioimaan alla ennakkoon.

Kirjastopalveluiden kannalta olisi tärkeä taata riittävä neliömäärä kirjastonkäytön opetuksen ja mediakasvatuksen järjestämiseksi. Käyttäjien kannalta olisi aiheellista ottaa huomioon rakennuksen sijainti.

Tiedossa olevat väistötilavaihtoehdot:

- Vanha nuorisotalo
- Vanha apteekin tila
- Erillinen väistötila kontista tai moduulista
- Ruskotalon juhlasali

Vaikutusten ennakoarviointi:

a) Vanha nuorisotalo

Vaikutuksia	Etuja	Haittoja

Vaikutus kirjastopalveluihin	Sijainti keskustaajamassa. Tilan monikäyttöisyys.	Yhteiskäyttö nuorisotilan ja teatterin kanssa rajaa kirjastopalveluiden valikoimaa. Tila ei ole suunniteltu kirjastopalvelujen käyttöön.
Vaikutus asiakkaisiin	Sijainti keskustaajamassa.	Tilan käyttöönotto todennäköisesti kestää. Yhteiskäyttö nykyisen varastointitilan, entisen nuorisotilan ja kesäteatterin kanssa voi haitata perinteisiä kirjastonkäyttäjiä. Teatteritoiminta voi estyä.
Lapsivaikutukset	Lähellä keskustan päiväkotia.	Tila ei ole suunniteltu kirjastopalvelujen käyttöön.
Vaikutus liikuntaesteisiin		Tila edellyttää esteettömyyskorjauksia.
Talousvaikutukset	Kunnan oma tila, josta ylläpitokustannuksia tälläkin hetkellä.	Esteettömyyskorjaukset, korjaukset kirjastokäyttöön sekä kirjaston omatoimikäyttöön, kuntokorjaukset terveysturvalliseksi. Ei olemassa suunnitelmaa eikä kustannusarviota. Vaihtoehtoiset tilat varastoinnille ja kesäteatterille.
Ympäristövaikutukset	Kulttuurihistoriallinen rakennus, jonka käyttöönottoa on toivottu.	
Henkilöstövaikutukset		Tila ei ole suunniteltu kirjastopalvelujen käyttöön. Työskentelytilat ja -olosuhteet epäselvät. Mahdolliset sisäilmaongelmat.
Keskeinen kysymyksenasettelu	Tilan tekninen kunto, terveysturvallisuus ja esteettömyys varmistettava. Korjaustöiden kustannukset sekä sisäilma mahdollinen riski. Käyttöönoton aikataulu todennäköisesti pitkä.	

b) Vanha apteekin tila

Vaikutuksia	Etuja	Haittoja
Vaikutus kirjastopalveluihin	Sijainti keskustaajamassa.	Pieni tila rajaa kirjastopalvelun käytännössä varausten noutopisteeksi.
Vaikutus asiakkaisiin		Ei mahdollisuuksia kuin välttämättömimpien kirjastopalvelujen toteuttamiseen. Nykyinen, vaikkakin

	Sijainti keskustaajamassa.	suhteellinen pieni käyttö muihin tarkoituksiin, estyy (mm. perhekahvila, yhdistysten toiminta).
Lapsivaikutusten arviointi	Lähellä keskustan päiväkotia ja kouluja.	Ns. pistäytymiskirjasto palvelee heikosti lapsia ja nuoria, joille keskeistä on kirjastossa oleskelu.
Vaikutus liikuntaesteisiin	Keskustapalvelut julkisen liikenteen yhteyksien päässä.	Edellyttää esteettömyyskorjausta.
Talousvaikutukset	Kunnan oma tila, josta ylläpitokustannuksia tälläkin hetkellä.	Esteettömyyskorjaukset ja kirjastokäyttöön sekä kirjaston omatoimikäyttöön liittyvät muutostyöt maksavat, kustannusarvio puuttuu.
Ympäristövaikutukset	Keskustapalvelut julkisen liikenteen yhteyksien päässä.	
Henkilöstövaikutukset		Aineiston käsittely ja toimistotyö olisi tehtävä muualla. Mahdolliset sisäilmaongelmat.
Keskeinen kysymyksenasettelu	Tilan tekninen kunto, terveysturvallisuus ja esteettömyys varmistettava. Tilan koko asettaa rajat siinä järjestettävälle kirjastopalveluille. Korjaus- ja muutostöiden kustannukset sekä sisäilma mahdollinen riski.	

c) Erillinen väistötila kontista tai moduulista

Vaikutuksia	Etuja	Haittoja
Vaikutus kirjastopalveluihin	Sijainti todennäköisesti keskustaajaman läheisyydessä. Tilan kokoa mahdollista valita (hintakysymys).	Pieni tila rajaa kirjastopalvelut välttämättömään (hintakysymys).
Vaikutus asiakkaisiin	Sijainti todennäköisesti keskustaajamassa.	Bussipysäkiltä mahdollisesti matkaa.
Lapsivaikutukset	Todennäköisesti lähellä keskustan kouluja, saavutettava.	Oleskelutilojen puute.
Vaikutus liikuntaesteisiin	Kontit voidaan rakentaa esteettömiksi.	Bussipysäkiltä matkaa.
Talousvaikutukset	Kustannusarvio tiedossa. Kuukausivuokra pääkirjaston tilavuokran tasoa.	Kuljetus- ja asennuskustannukset ovat kertaluonteinen suuri erä, joka edellyttää lisämäärärahaa.

Ympäristövaikutukset	Kontit käytettävissä uudelleen.	Kuljetus. Maisemointi. Mahdolliset luvat.
Henkilöstövaikutukset	Tilojen terveysturvallisuus varmistettu.	Aineiston käsittely ja toimistotyö olisi tehtävä muualla (hintakysymys).
Keskeinen kysymyksenasettelu	Hintakysymys. Asennus- ja tilavuokratustannuksineen ratkaisu todennäköisesti ylittää kuluvan vuoden talousarvion. Tilavuokratustannuksiin vaikuttaa vuokra-aika siten, että lyhytaikainen vuokraus on kalliimpaa.	

d) Ruskotalon juhlasali

Vaikutukset	Etuja	Haittoja
Vaikutus kirjastopalveluihin	Sijainti keskustaaajamassa. Tarjoaa välttämätöntä paremman tilan kirjastopalveluiden järjestämiseen.	Tila ei ole suunniteltu kirjastopalvelujen käyttöön. Muu toiminta saattaa haitata kirjastopalvelujen järjestämistä.
Vaikutus asiakkaisiin	Lisäisi kunnan eri toimialojen yhteistyötä ja tilojen yhteiskäyttöä. Ruskotalon kulunvalvonnan järjestelyt hoituisivat nykyistä tehokkaammin.	Perinteisemmät kirjastonkäyttäjät voivat vierastaa läheistä yhteyttä liikunta- ja nuorisotoimintaan. Nykyinen nuorisotalotoiminta, liikunta- ja yhdistystoiminta sekä tilavuokraus estyy tai rajoittuu. Häiriötilanteet eri toimintojen yhteensovittamisessa todennäköisesti lisääntyisivät.
Lapsivaikutukset	Sijainti keskustaaajamassa lähellä kouluja hyvä. Alueella paljon lapsia koulun ja harrastusten merkeissä. Yhteys nuorisotilaan voi lisätä nuorten kirjastonkäyttöä. Oleskelutila mahdollistuu luontevasti.	Lasten ja nuorten mahdollisuudet nykyisen kaltaiseen nuorisotilatoimintaan ja liikuntaan rajoittuvat.
Vaikutus liikuntaesteisiin	Tila on korjattu esteettömäksi. Edessä invapysäköintipaikka.	Tila on suhteellisen jyrkän mäen yllä. Kulku mahdollista ohjata alakautta, mutta vaatii esteettömyyskorjauksia (käytännössä hissini).

Talousvaikutukset	Kunnan oma tila, josta ylläpitokustannuksia tälläkin hetkellä. Juhlasalista ei aiheudu erillisiä ulkoisia vuokratkustannuksia. Sisäinen ja ulkoinen kulurakenne tiedossa viime vuosilta.	Juhlasalin tilavuokran ulkoinen (ja sisäinen) myyntituotto poistuu. Muutostyöt käyttökuntoon saattamiseksi aiheuttavat kustannuksia, joista ei arviota.
Ympäristövaikutukset	Hyödynnetään olemassa olevia tiloja.	Bussipysäkille on jonkin matkaa.
Henkilöstövaikutukset	Yhteistyöedut nuorisotoimen kanssa.	Nuoriso- ja liikuntapalvelujen nykytoiminnan rajoittuminen.
Keskeinen kysymyksenasettelu	Kunnan tilojen käytön ja yhteistoiminnan uudenlainen koordinaatio. Muun nykyisen toiminnan estyminen tai rajoittuminen edellyttää yhteistä sopimista ja joustavuutta (nuorisopalvelut tällä hetkelläkin väistötiloissa, ratkaisu ei salli ei ulkopuolista käyttöä). Tilatekninen käytännön toimivuus ja materiaalien kestävyys (ovet, lukot, pintamateriaalit). Tosiasiallisen esteettömyyden varmistaminen.	

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen

Hyvinvointilautakunta päättää lautakuntien yhteisen keskustelutilaisuuden, ratkaisuvaihtoehdoista käymänsä keskustelun ja viranhaltijoiden alustuksen pohjalta kirjaston väistötilavalmisteluun jatkosta ja esittää väistötilaratkaisua kunnanhallitukselle päätettäväksi.

Kokouskäsitely

Lautakunta rajasi keskustelun jälkeen väistötilavaihtoehdot kahteen: c) Erillinen väistötila kontista tai moduulista tai d) Ruskotalon juhlasali. Näistä vaihtoehdoista järjestettiin äänestys, jonka tulokset alla:

Sami Niemi d); Teiju Tammi d); Johanna Suokivi d); Henri Remander c); Juha Vuotinen c); Marju Teinikivi c); Mari Renberg c).

Keskustelussa nähtiin tärkeänä, että väistötilaratkaisun ohella käynnistetään selvitys uudisrakennuksen toteuttamisen vaihtoehdoista sekä selvitetään vanhan nuorisotalon korjaustarpeet ja korjaamisen kustannusarvio.

Päätös

Lautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle päätettäväksi, että pääkirjastolle hankitaan tarvetta vastaavat vuokrattavat tilaelementit ja käynnistetään selvitys uudisrakennuksen toteuttamisen vaihtoehdoista.

Oikaisuvaatimus

§23

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön saa tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (**asianosainen**) **sekä kunnan jäsen**. **Oikaisuvaatimus on osoitettava sille viranomaiselle jota kyseinen päätös koskee.**

Oikaisuvaatimusaika ja päätöksen tiedoksianto

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (**14**) päivän kuluessa päätöksen **tiedoksisaannista**. Jollei muuta näytetä, asianosaisten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä (7.) päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljetettavaksi.

Saantitodistusta vastaan lähetetystä päätöksestä katsotaan saadun tieto saantitodistuksen osoittamana päivänä. Erillistä tiedoksisaantitodistusta käytettäessä päätöksestä katsotaan saadun tieto todistukseen merkittynä päivänä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun **pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa**. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Sähköinen asiakirja täyttää myös kirjallisen asiakirjan vaatimuksen. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon vaaditaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Vaatimuksen perusteineen on käytävä ilmi oikaisuvaatimuksesta. Tekijän on allekirjoitettava oikaisuvaatimus ja siinä on ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä saa Ruskon kunnan keskushallinnosta.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Osoitettava sille viranomaiselle jota kyseinen päätös koskee:

Kunnanhallitus, Hyvinvointilautakunta, Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta, Tekninen lautakunta TAI Tarkastuslautakunta

- **viranomainen: xxxxxx**
- **käynti- ja postiosoite Vanhatie 5, 21290 Rusko**
- **puhelinvaihde 02 4393 511**
- **sähköposti rusko@rusko.fi**